

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 18. november 2014
Kontor: Forvaltningsretskontoret
Sagsbeh: Inge Birgitte Møberg
Sagsnr.: 2014-0030-2664
Dok.: 1351127

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 75 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 22. oktober 2014. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karsten Lauritzen (V).

Mette Frederiksen

/

Inge Birgitte Møberg

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 75 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Mener ministeren, på baggrund af konklusionen i pkt. 7.5.8 i ”Beretning og indstilling i anledning af tjenstlig undersøgelse mod departementschef Anne Kristine Axelsson og afdelingschef Jens-Christian Bülow”, afgivet den 2. maj 2014, at det er en hensigtsmæssig retstilstand, at der i den i pkt. 7.5.8 beskrevne situation ikke skal tages notat? Og etableres der med den tjenstlige undersøgelse en ny praksis ift. hvornår notatpligten gælder?

Svar:

1. I forhold til spørgsmålet om notatpligt i det tilfælde, der spørges til, anføres det – som det også fremgår af det stillede spørgsmål – på side 178 i beretningen, at forhørsledelsen ikke fandt, at der i en situation som den, der forelå, var pligt til at tage notat.

Forhørsledelsen har med indstillingen forholdt sig til spørgsmålet om notatpligt i den foreliggende konkrete situation inden for de regler om notatpligt, der var gældende på det pågældende tidspunkt.

2. Om reglerne om notatpligt kan oplyses følgende:

Det følger af offentlighedslovens § 13, stk. 1 og 2, at en myndighed i visse tilfælde er forpligtet til at gøre notat om oplysninger, som den mundtligt eller på anden måde bliver bekendt med.

Efter bestemmelsens stk. 1 indtræder notatpligten, når myndigheden skal træffe afgørelse i den pågældende sag, som oplysningerne vedrører (afgørelsessag), og der er tale om oplysninger, som vedrører afgørelsessagens faktiske grundlag, eller om eksterne faglige vurderinger, og de pågældende oplysninger eller vurderinger er af betydning for sagens afgørelse, og oplysningerne eller vurderingerne ikke i øvrigt fremgår af sagens dokumenter.

Efter bestemmelsens stk. 2 er en myndighed endvidere forpligtet til at tage notat om væsentlige sagsekspeditionsskridt i afgørelsessager, når sagsekspeditionsskridtet ikke fremgår af sagens dokumenter.

Det er ikke muligt generelt at fastlægge, hvornår et sagsekspeditionsskridt i en afgørelsessag skal betragtes som væsentlig. Det må således bero på en

konkret vurdering i det enkelte tilfælde, jf. Justitsministeriets vejledning om lov om offentlighed i forvaltningen, pkt. 14.5.

I vejledningen nævnes som eksempel på et sagsekspeditionsskridt, der i almindelighed må betragtes som væsentligt og derfor skal noteres, det tilfælde, hvor en myndighed meddeler en afgørelse mundtligt.

3. Offentlighedsloven trådte i kraft den 1. januar 2014. Bestemmelsen i § 13, stk. 1, svarer med enkelte sproglige justeringer til den notatpligt, der fulgte af § 6, stk. 1, i den tidligere offentlighedslov fra 1985.

Bestemmelsen i § 13, stk. 2, er imidlertid for så vidt angår afgørelsessager en lovfæstelse af den ulovbestemte forvaltningsretlige grundsætning, hvorefter forvaltningsmyndigheder i afgørelsessager havde en pligt til at tage notat om væsentlige sagsekspeditionsskridt.

4. Som det fremgår, gælder notatpligten efter offentlighedslovens § 13 alene for sager, hvor en myndighed skal træffe afgørelse (afgørelsessager).

Der gælder imidlertid også på ulovbestemt grundlag en notatpligt i visse andre sager. Der henvises i den forbindelse til Mohammad Ahsan, Offentlighedsloven med kommentarer (2014), side 246f., hvor der anføres følgende:

”Ved siden af stk. 2 gælder en ulovbestemt forvaltningsretlig grundsætning om, at der også i *andet end afgørelsessager* – såkaldte ”traditionelle” administrative sager, der har en vis indgribende og væsentlig betydning for borgeren – skal gøres notat om væsentlige sagsekspeditionsskridt, såfremt de pågældende oplysninger ikke fremgår af sagens dokumenter.

Endelig følger det af god forvaltningsskik, at der – uden for § 13’s tilfælde og uden for rammerne af den ulovbestemte retsgrundsætning – bør tages notat af visse sagsekspeditionsskridt.”

Om notatpligten i mere generelle sager anføres endvidere i Mohammad Ahsan, Offentlighedsloven med kommentarer (1. udgave 2014), side 249 f., følgende:

”Der er i forskellige sammenhænge rejst spørgsmål om, hvorvidt *notatpligten er tilsidesat i mere generelle (politiske) sager*. I den forbindelse bemærkes, at de pågældende sager typisk ikke vil have karakter af afgørelsessager, og notatpligten efter § 13, stk. 1 og 2, vil allerede af den grund ikke gælde for disse

sager. Det samme gælder notatpligten efter den ulovbestemte retsgrundsætning herom, da den alene gælder i forholdt til ”traditionelle” administrative sager, der har en vis indgribende og væsentlig betydning for borgeren, og hvor der er særlig grund til at stille krav om, at der tages notat om væsentlige sagsekspeditionsskridt [...]. Tilbage står herefter blot, om det følger af principperne om god forvaltningsskik, at der skal tages notat af væsentlige sagsekspeditionsskridt eller lignende i sådanne generelle (politiske) sager. Det kan i almindelighed ikke antages at være tilfældet, da notatpligten efter god forvaltningsskik navnlig hviler på et synspunkt om, at der skal skabes et tillidsforhold *mellem borgeren og forvaltningen* – hvilket forhold typisk ikke foreligger i politiske sager – og et sådant tillidsforhold skabes bl.a. ved, at forvaltningen sikrer sig bevis og herved undgår tvivl om, hvad der er foregået og sagt i en foreliggende sag. Det kan dog ikke afvises, at hensynet til at sikre sig dokumentation for, hvad der er foregået i en generel (politisk) sag, efter omstændighederne i særlige tilfælde kan bevirke, at der bør tages et notat herom efter principperne om god forvaltningsskik.”

Der henvises i øvrigt til betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven, side 416ff., hvor pligten til at gøre notat efter en ulovbestemt forvaltningsretlig grundsætning og efter god forvaltningsskik er nærmere beskrevet.

Det bemærkes, at den ulovbestemte retsgrundsætning om notatpligt for andre sager end afgørelsessager er videreført efter den nye offentlighedslovs ikrafttræden.

5. Som det fremgår ovenfor under pkt. 2, er der med offentlighedsloven for nylig vedtaget nye regler om notatpligt. Justitsministeriet finder ikke anledning til at foreslå ændringer af disse regler, som er blevet til efter et meget grundigt forarbejde.